

Latweefchu Nwifes.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 22. Zettortdeenâ 28tâ Mei 1825.

No P e h t e r b u r g e s.

Wiffahm tullas teefahm irr tappis pawehlehts, lai labbi us to ranga, ka ne kahda kreewu nauda ne tohp nedf par semmi, nedf par juhru us fweeschahm semmehm iswesta. Teem kreewu pawallstneekem, kam irr jabrau; us fweeschahm semmehm, buhs tikkai palaut 50 rubbulus sudr. un 10 rubbulus warra naudas kâ zellu naudu lihds west.

Ïsgahjuschâ ruddeni weens augsts kreewu basnizas kungs, prohti Kiewes wirsbiskapis Eugenius, par sawu paschu naudu irr lizzis rakt weenâ weeta, kur ittin wezzôs laikôs leela kreewu basniza bijusi, kas no Zattareem jau preeksch 585zeem gaddeem tappe isphstita un noplehsta. Diwi mehneschi bij jarohk, tad at-radde tohs grunta muhrus un dasch daschadas basnizas leetas, arri trihs akminu kappus, un pee augsta altara, flohni no raiba marmera akmina un glahsehm. Schi lohti wezza basniza preeksch 829neem gaddeem tappe ustaitita, kad fristigu tizzibu kreewu semme eezehle; winna 28naas affis garra bijusi un 18 affis un 4tras pehdas platta.

Ï s t e i k s c h a n a.

Kiew irr lohti wezs un leels Kreewu pilsats, kas stahw eeksch to kreewu semmi, ko mehse Latweefchi Guddu-semmi nosauzam, 226 juhdes no Pehterburges, pee tahs leelas Dnepr uppes, par kurreu tilts tohp likta kâ pee Rihges. Te irr augsta skohle preeksch kreewu basnizas kalpeem, arri keiseriska pils. Us kalnu pee uppes krafta stahw leels un isflawehts flohsters, ko Kreewi Lawra jeb arri Petscherskoi Monaster sauz, appaksch scho flohsteri kalna eekschâ irr leelas allas un gangi, kur wezzôs laikôs muhki dsihwojuschi, dauds lihki fwehtu wihru, kas ne mas

naw satruhdufchi, tē eekschâ, un preeksch winnu sahrku kambariteem degg allaschin pulku fwezzes, weenâ tahdâ allâ jeb pagrabbâ, kas fwehtam Antoniuuffam wehleta, gull 47 lihki, ohtrâ 33 lihki. Dauds deewabihjigu Kreewu allaschin schihs allas jeb pagrabus apmekle Deewa luhgdami pee scheem nesatruhdufcheem lihkeem to fwehtu wihru.

Kurfischôs IITâ Mei.

Lai ir buht masa leeta, tatschu tam, kas fweeschas mantas glabba un walda, allasch firds tohp weeglaka, kad winsch wisseem sinnoht un redsoht atbildeschanu warr doht, zik eenehmis zik isdewis! — Tee baggati, kas eeksch millio-neem pelb, kâ sinwis pluddu laikôs eeksch uhde-neem, tee smeesees, kad par neeku naudas wehl garru reisi runna; bet lai buht kâ buhdams, tomehr Deewa wahrds muhschigi pastahw: ne darbojees ne sinnadams nei pee leelahm nei pee masahm leetahm; jo kas wismasakâ leetâ irr ustizzigs, tas arridsan leelakâ irr ustizzigs. —

Muhfu nabbagu lahde par isgahjuschu gabdu bija sakrahti tappusch. 45 rubb. 21 kap. sudr. isdohiti 41 — 43 — —

Tad lahde atlikte . . . 3 rubb. 78 kap. sudr. Katrà zettorkfni ta falaffita nauda no mannim teem nabbageem, kas pee schihs lahdes peederr, preeksch pagasta teefas tohp isdallita, un fwehtdeenâ pehz tam, basniza no kanzeles eenemfchana un isdohfchana tohp islihdsinatas.

Pagasta teefa atkat isdalla to wajadfigu maifi.

No ta laika, ka mehse schahdu nabbagu apgahdaschanu effam usnehmuschi, muhsu draudses nabbagi ne ween pahrteek bes deedeleschanas, bet immus turklaht irraid basnizas-meers, kad dauds

zittäs basnizäs pa fwehtdeenahm farsch zellahs stary peedsehruscheem nabbageem, kas apgrehzibu dohd katram, kas Deewa peeluhgfschanas, bet ne smeeklu deht us basnizu nahf. — Woi tad tas tahds gruhts ne eespehjams darbs buhtu, ka wiffäs draudsēs, tā kà likkumi pawehl, nab- bagu apgahdaschana taptu eezelta?

Rabbi buhtu, kad kahds gohdigs tohs, scho labbu darbu kawedamus eemeslus schinnis awih- sēs gribbetu sinnamus darriht; kas sinn woi tad mehš wiffi eefsch tahda padohma ne warretum fa- eetees, kas to gruhtu, bet wajadfigu darbu paweeolina.

Stary muhsu nabbageem weena wezzene no- mirre, kas sawà muhschà 114 gaddus fkaitija; 10 gaddus ta eefsch laulibas bija dsihwojufi un 2 behrnus peeredsejufi, no ka weens farrà ais- gahjis, ohtrs, wezs wihrs buhdams, wehl dsihwo. Patte beidsamà gaddà jau atkal behrnu fahrtà bija tappuffi.

Tannì 18tā un 20tā April deenà muhsu abbe- jās ffohlās schi gadda ffohlās behrni wiffieem redsoht un dsirdoht tappe pahrklausiti un us mah- jahm atlaisti. Pawiffam bija 46 jaunekli, un retti kahds atraddahs, par fo tehws un mahte ne buhtu warrejuschi no firds preezatees.

Pauffler.

No Kandawas aprinkā.

Yehrnā ruddeni weenā muishā zitteem nowad- da laudim pee rekrushscheem wakts bij jaturr. Weenam tahdam waktineekam seewa aisfuhtha maifi ar sawu dehlu, kas bija sehns kahdu 8nu jeh 10 gaddu wezs. Schis ar sirgu nojahjis un tehwan to maifi nodewis, jahje wakkarà atpak- kal us mahjahm. Tit puss zellu nojahjis, jau- nekliin fahf lohti falt, jo laiks bij lohti wehtrains un falligs. Wimsch apturr pee weenahm mah- jahm, eet eefschā, un luhds, lai to paturram par nakti, jo wehjsch winnu lohti zaur nehmis. Saimneeks ahtrunā ne apdohma ne to laifu, ne to jaunumu schi masa sehna, un atsaffa tam: tewi es gan labpraht gribbetu paturreht, bet tew arri sirgs, un pee schi gadda lohti knappa ehdu- ma es tam ne warru doht fo ehst. Safildees labbi un dohdees us mahjahm, gan wehl warri

aistapt. — Nu Deews ween sinna, kà nab- badsinam gahjis! — Mahte to gaida wiffu wakkaru gan behdadamees, bet tas ne pahr- nahf. Naktis tumfā rohnahs sirgs weens pats pee stakka. Nu laudis eet par tumfu, fouz un fleeds, bet ne fo ne manna un ne dsird. Nihtà lohti agri mahte teff us muishu raudsift, woi naw pee tehwa palizzis? Atkal naw ne neeka. Tehws atsaffa, ka tas maifi nodewis, atkal us mahjahm effoht nojahjis. Sahf nu wiffi mek- leht pa mahjahm, mescheem un kruhineem, bet ne fo ne atrohn, dascha nebdela aiseet un sehns ne mas ne gaddahs, tā ka wiffieem jatizz, ka wilki to apehduschi. Tehwa firds tomehr ne dohdahs meerā un wehl eet mekleht. Nu tas atrohn beidssoht winna zepuriti un wehl tahlafi winnu paschu grahwì sneegā un lebdū eegrim- muschu. Zè gan tas nabbadsinseh pahri jahdams, un kad warr buht sirgs pakluhpsis, nokrittis, un nosallis kà bija, naw spehjis iskultees un tā sawas jaunās deenas beidsis teem wezzakeem par leelu nobehdaschanu. — Kas to laffa, lai apnemmahs sawà firdi ne kad sawu tuwaka zil- weku, kas pee winna nohtes laikā gribb glabh- tees nemihligi ne noraidiht, jo par lohpu buhs apscheblotees pee nifna laika, zil wairak par zilweku behrnu! Deewa wahrds fakka: Mah- jojeet labpraht zits zittu — un tas Kungs Jesus fakka: Ko juhs effat darrijuschi weenam no teem wifsmasakeem no man- neem brahkeem, to juhs mannim effat darrijuschi.

B — t.

No Engurehm.

Engures zeemā nomirre pehrnā gaddā weena wezza nabgaga atraitne ar wahrdu Eddē. Za bija no kattolu tizzibas un jau fenn gaddeem ar sawu nelaiwu wihru muhsu widdū atnahkufi. Sawa leelā wezzumā, jo ta bij gan drihs pee 80 gaddeem peedsihwojufi, winna wairs ne war- reja no weetas tapt. Tas gohdigs faimneeks Gunna Jannis tai nowehleja sawà pirti mittekli un siltumu. Zè ta nabbadsite weena patte buh- dama, gan daschu deenu ne fo ne ehdufi buhtu palikkufi un baddā nonihkufi, patte wairs ne spehdama ne redseht ne pa-eet; raddu, behrnu

tai ne buht ne bija, winna pagallam bij atstah-
ta, ja Deew's, kas wissu sinn un wissu reds, ne
buhtu par winnu apscheloees. Wensch to
wezzu weentuliti bes paliga ne pamette, bet tai
suh'tija ihstâ laikâ glabbeju, kâ kahdu engeli no
debbesim. — Weena labba, lohti schelkirdiga
sweeschineeze, kurras wahrdu un firdi Deew's
sinna (woi zilweki to sinn jeb ne, tas irr masa
manta), dsihwoja kahdu brihdi muhsu widdâ,
schi dabbuja dsirdeht no tahs pagallam atstah'tas
wezzenes, tulih't winna eet to raudsiht, un
atraddusi to wezzu seewu lohti wahju un tukschu,
ta tai apgabda wissu, kas wajjaga, un no tahs
deenas trihs reises par neddelu no-eet patte,
wairak kâ werstes tahlumâ, to apkohyt, un tai
peenefs labbu ehdeenu un wissu, kas tahdam
wezzigam zilwekam wajjaga. Tâ schi wezza
slimneeze tappe apkohyta no tahs jaunâs swe-
schineezes, kamehr sawu dwehseli islaide un pee
Deewa aisgahje. Tâ labkirdiga wehl gabdaja,
kâ lih'kis jaunâ sahr'ti tappe eelikt's un kristigi pee
Engures basnizas us kapsehtu tappe paglab-
bah'ts, gohda labbad arri masas behres taifija.
Us wezzenes frustu stahw schee wahr'di rakstiti:

Schê duss ta wezza Eddina,
Kas smaggu muhschu baudija,
Nu weegli semmes flehpi.

B — t.

M i h k l a.

Lai ahdu man nowelk, lai nozehrt galwu man,
israuj man wissas eekschas, tik dohd mas dauds
nodsfertees, tad sinnas, labbas kaunas, isdohschu
wissas mallâs. B.

Teesas fluddinafchanas.

Kad tas termins us pahrdohschanu weena lohpu
pulka un daschu sirgu, kas tam zittahrtigam Samih-
tes mahzitajam Pabst zaur teesu atnemi tappuschu,
no Talsenes pilskunga teesas us 8tu Zuhni schi gadda
nolikt's irr, tad tas teem, kam patiktu tohs pirkt,
tohp sinnam's darrihts, kâ schi pahrdohschana Samih-
tes basnizas kunga muischâ notiks.

Talsenes pilskunga teesa 4tâ Mei 1825. 2

(S. W.) Pehz pawehleschanas,
(Nr. 1413.) Aktuahr's Seraphim.

Us pawehleschanu tahs Keiserik's Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
tohp no Wehrgallas pagasta teesas wissi parradu deweji
ta Wehrgallas fainneeka Strehla Zehkaba, par kurra
mantahm, inventariuma trufkuma un parradu lab-
bad, schinni deenâ konkurse spreesta tappusi, zaur
scheem raksteem aizinati, eeksch diwi mehnescheem,
tas irr lih'ds 1mu Zuhliju schi gadda, kas par weenigu
un isflehgdamu terminu nolikt's, pee sawas teesas
saubeschanas, ar sawahm prassischanam un parah-
dischanahm woi paschi, woi zaur weetneekem, kur
tahdi peenemmami, scheitan atnah't, un tad sagaidiht
un dsirdeht, kas teesas spreedums buhs. To buhs
wehrâ nem't!

Ur Wehrgallas pagasta teesas appak'schrafta un
sehgeta islais'ts pirmâ Meija deenâ 1825. 2
(S. W.) ††† Bruera Jannis, pagasta teesas wez-
zakais.

J. F. Ekrey, pagasta teesas s'rihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserik's Majesteet,
ta Patwaldineeka wissas Kreewu Walsis u. t. j. pr.,
tohp no Peenaues krohna pagasta teesas wissi tee, kam
taisnas prassischanas pee ta krohna Peenaues fainnee-
ka Juding Anfs, par kurra mantu konkurse irr
spreesta schinni deenâ, krohna nobohschanu, leelu
magasihnes parradu un zittu parradu dehl, scheitan
tohp aizinati un safaukti, lai diweju mehneschu starpâ
no tahs scheit appak'schâ rakstitas deenas pee schihs
pagasta teesas paschi peeteizah's, ja nê, tad wissi tee,
kas ar sawahm prassischanam tanni noliktâ brihdi ne
buhtu peeteikuschees, us muhschigu laiku kâ atraiditi
un isflehgti tap's turrefti. To buhs wehrâ nem't! —
Peenaue 24tâ April 1825. I

(S. W.) Schwald Anfs, preekschseh'detais.

(Nr. 114.) Joh. E. Szonn, pagasta teesas s'rihweris.

Us pawehleschanu tahs Keiserik's Majesteet,
ta Patwaldineeka wissu Kreewu u. t. j. pr., tohp no
Zaunaspils pagasta teesas wissi tee saaijizimati, kam
prassischanas pee teem lih'dschinnigem Zaunaspils
fainneekem: Mester Zehlab, Rohdin Danijel, Mul-
dain Mattihs un Tschuk'schu Zehlab, par kurru-mantu
konkurse irr spreesta, kâ arri pee ta fainneeka Weesaje
Fritschâ, kas pat's gribbedams mahjas atdohd. Lai
scho fainneeku parradu deweji, ja ne gribb sawas
teesas saudeht, diweju mehneschu starpâ no tahs scheit
appak'sch rakstitas deenas, un wiswehlaki lih'ds 23schu
Zuhni schi gadda sawas prassischanas pee schihs paga-
sta teesas peeteiz, un tad sagaida, ko teesa spreedihs.
Jaunâ pilli 23schâ April 1825. I

(S. W.) Us teesas pawehleschanu,

P. F. Diekmann, pagasta teesas s'rihweris.

To 13tu April isejocht 14tu nahkocht diwi meitas ar wahrdu Anndohrte no Keppur Fritscha mahjahm un Lawise no Abbauwez Kesteru mahjahm, pehz to ka apfaggusches, kà leekahs, aischguschas. Winnaß gan par to zellu us Leischeem aischguschas, jo winnaß tur irr raddi. Tadehl nu itt wiffas gohdinajamas teefas kà peeklahjahs tohp luhgtas, ja schihs ar wahrdu peeminnetas meitas atrohn, tahs paschas tulihht list fanent un pee schihs pagasta teefas no-
fuhtht.

F s t e i k s c h a n a .

Anndohrte irr 20 gaddu wezza, no widdischfiga auguma, gluddens gihmieß, prisch waigs; winnaß bij srihpaini swahrki un silla pirhta wadmalla kamsohle. Lawise irr 22 gaddu wezza, garra un smuidra augufi, gluddens gihmieß, deggunß bischiht stahwu; winnaß bij gehrbta pufswaddmalla gaischi silleem swahrkeem un tabdu paschu kamsohli.

Jannaspils pagasta teefâ 18tâ April 1825. I
(S. W.) Us teefas pawehleschanu,
P. F. Diekmann, pagasta teefas srihweris.

Z i t t a s f l u d d i n a s c h a n a s .

Kam pee tahm atlikkuschahm mantahm ta nelaika Jgges muischas dsimtskunga Heinrich Alekxander von den Brincken kaut kahdas prassischanas buhtu, tas lai

tik drihs kà warredams un wiswehlaki lihds 10tu Jah-
ni deenu schi gadda pee Doktor Kupffer kunga Zalsene
peekeizahs. 2

* * *

Weens jauns zilweks, kas mahf basnizas melbeijas labbi dseedaht, tikpat wahziffi kà latwiffi, un kas abbâß wallobâß proht rakstihht un lassihht — un rehke-
neht — tohp meklehts wezzam Birschu muischas dsee-
datajam par paligu. Kas gribb scho ammatu usnemt,
tas lai nahkamâß Jahnu deenâß man usmekle pee
Steffenhagen un dehla keeljelgawâ.

Lundberg,

Birschu un Sallas draudses mahzitais.

* * *

Tai nakti no 20tas us 21mu deenu Mei mehnescha schi gadda tam pee Aufadu muischas peederrigam saim-
neekam Dihtschu Wehge no winnaß aplohka diwi sirgi
irr nosagti. Abbi irr tumfschi melni, weens 6 lihds
7 gaddu weß, ohtrs weenu gaddu wezzaks un winnan
masß baltuminsch us purni. Abbi itt braschi sirgi,
kas lihds schim us stalli turreti un sawu 60 lihds 70
fudrabu rubbulu wehrti. 10 fudraba rubbuli tam tohp
sohliti, kas taisnu sinu no schihs sahdsibas dohs un
palihdsehs, ka tohs warr atdabbuht. 2

Aufadu muischas waldischana.

Naudas, Labbibas un Prezzu firgus us plazzi. Kihgê tanni 25tâ Mei 1825.

	Subraba nauda.			Subraba nauda.		
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.	
3 Rubbuli 72½ Kap. Papihru naudâs gelbeja	I	—	I	—	I	—
5 — Papihru naudâs	—	—	I	—	2	50
I jauns Dahlberis	—	—	I	—	2	—
I Puhrs rudsu tappe makfahts ar	—	90	I	—	—	75
I — kweeschu	I	25	I	—	—	75
I — meeschu	—	60	I	—	I	90
I — meeschu = putrainu	I	30	I	—	7	—
I — ausu	—	55	I	—	7	25
I — kweeschu = miltu	I	80	I	—	6	50
I — bihdeletu rudsu = miltu	I	25	I	—	5	75
I — rupju rudsu = miltu	—	85	I	—	4	15
I — firnu	I	15	I	—	4	—
I — linnu = sehklas	I	60	50	Graschi irr Barra jeb Papihres Rubbulß un Barra nauda stahw ar papihres naudu weenâ makfâ.	—	—
I — kannepu = sehklas	I	—				
I — kimmenu	2	50				

I s t z u d r u c k e n e r l a u b t .

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 196.